

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/400/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113228605
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5113228605.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Urbanovej a členov senátu JUDr. Yvety Dzugasovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, právnej veci navrhovateľa: doc. O. J., akademický maliar, rod. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/X, XXX XX X. - X., štátny občan SR, právne zastúpeného JUDr. Františkom Feníkom, advokátom, so sídlom Predmestská 25, 010 01 Žilina, IČO: 35 657 243, proti odporkyni: Mgr. C. G., rod. G. nar. XX.XX.XXXX., právne zastúpenej spoločnosťou: Advokátska kancelária Hagara-Hagarová, s.r.o., so sídlom Daniela Dlabača 35, 010 01 Žilina, IČO: 36 806 498, v konaní o uloženie povinnosti strpieť odobratie urny s pozostatkami zomrelého, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 4C/245/2013-85 zo dňa 17. 01. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 4C/245/2013-85 zo dňa 17. 01. 2014 potvrdzuje.

Navrhovateľ je povinný nahradiť odporkyni trovy odvolacieho konania v sume 83,89 Eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, na účet spoločnosti Advokátska kancelária Hagara-Hagarová, s. r. o., so sídlom Daniela Dlabača 35, 010 01 Žilina do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa zamietol. Súčasne uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť odporkyni na účet jej právneho zástupcu trovy konania vo výške 246,80 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania doručeným okresnému súdu dňa 05.09.2013 domáhal, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým odporkyni uloží povinnosť vydať a za prítomnosti navrhovateľa uložiť telesné pozostatky s urnou nebohého O. J., nar. XX.XX.XXXX, zomrelého v X. dňa XX.XX.XXXX do hrobového miesta č. 15334 (predtým X1-V/1r./12m.) nachádzajúceho sa Novom cintoríne v Žiline, alternatívne, aby bola odporkyni uložená povinnosť vydať urnu s telesnými pozostatkami nebohého O. J. navrhovateľovi s tým, že tieto pozostatky s urnou budú uložené navrhovateľom do hrobového miesta uvedeného vyššie.

Svoj návrh odôvodnil tým, že syn navrhovateľa O. J. zomrel dňa XX.XX.XXXX a dedičské konanie po ňom je prejednávané pod sp.zn. 9D 15/2013. Pohrebné záležitosti vybavovala odporkyňa, ktorá s ním žila v spoločnej domácnosti, a to z dôvodu, že navrhovateľ bol v tom čase hospitalizovaný. Keďže pohrebné záležitosti vybavovala odporkyňa, urnu s pozostatkami nebohého syna navrhovateľa od pohrebnej služby prevzala a do dnešného dňa sú v jej držbe. Navrhovateľ komunikoval s odporkyňou vo veci nakladania s pozostatkami jeho syna v dobrej viere, že odporkyňa urnu vydá s tým, aby bola táto uložená na miesto dôstojné a obvyklé, t.j. na Novom cintoríne v Žiline, č. hrobového miesta 15334 (predtým X1-V/1r./12m.). Odporkyňa neustále menila podmienky pre vydanie urny, až navrhovateľ nadobudol presvedčenie, že s ním vedie o tejto záležitosti obchodné rokovania. Vrcholom všetkých rokovaní bol predložený návrh zo strany odporkyne na usporiadanie tejto a ostatných záležitostí,

označený ako návrh/dohoda o usporiadaní vzájomných záležitostí. Navrhovateľ nepovažuje ani za správne, ani za dôstojné, aby telesné pozostatky jeho syna boli v držbe odporkyne a nachádzali sa mimo obvyklého miesta uloženia, teda na cintoríne.

Odporkyňa sa k návrhu na začatie konania vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 11.10.2013, v ktorom uviedla, že bola životnou partnerkou nebohého a žila s ním v spoločnej domácnosti. Poukázala na uznesenie NS ČR zo dňa 09.03.2006 sp. zn. 22 Cdo 685/2005, podľa ktorého žalobám na vydanie rozhodnutia, ktoré sa týka nakladania s ostatkami pochovaných alebo spopolnených osôb, nemožno vyhovieť. Ako vyplýva z odôvodnenia predmetného rozhodnutia, skutočnosť, že pozostatky zosnulých nemôžu byť predmetom občiansko-právnych vzťahov (a tiež nie vlastníckych žalôb), vyslovil Najvyšší súd v rozsudku zo dňa 15.12.2005 sp. zn. 22 Cdo/2773/2003. Také žaloby sa neopierajú o žiadne ustanovenie občianskeho alebo iného súkromno-právneho predpisu, ktorý by zakladal nárok pre určitú osobu blízku na premiestnenie pozostatkov. S poukazom na uvedenú judikatúru má odporkyňa za to, že pre nárok, ktorého priznania sa navrhovateľ domáha svojím návrhom, neexistuje žiaden právny dôvod, a preto považuje návrh navrhovateľa za absolútne irelevantný. Ďalej dala navrhovateľka do pozornosti súdu najmä tú skutočnosť, že rovnako ako navrhovateľ je po poručiteľovi O. J., zomrelom dňa XX.XX..XXXX zákonnou dedičkou druhej skupiny a preto má v zmysle ust. § 474 ods. 2 Občianskeho zákonníka rovnaké právne postavenie ako navrhovateľ. Tiež zdôraznila, že práve ona bola osobou, ktorá vybavovala všetky záležitosti a hradila všetky náklady vzniknuté v súvislosti s pohrebom nebohého O. J., a to bez akejkoľvek finančnej, či inej spoluúčasti navrhovateľa, ktorý sa pri vybavovaní pohrebu žiadnym spôsobom (ani osobne a ani finančne) nepričinil. Z uvedených dôvodov je odporkyňa presvedčená, že navrhovateľ nemá nielen právny, ale ani morálny nárok na vydanie predmetných pozostatkov.

Odporkyňa ďalším podaním doručeným súdu dňa 05.11.2013 oznámila, že dňa 28.10.2013 zabezpečila uloženie urny s pozostatkami nebohého O. J. do hrobového miesta na Starom cintoríne v Žiline č. BL 37/2B/12. Odporkyňa je zároveň aj nájomníčkou predmetného hrobového miesta, čo preukazuje zmluvou o nájme hrobového miesta č. 14755 zo dňa 28.10.2013, z ktorej súd zistil, že medzi prenajímateľom Mesto Žilina, v zastúpení prevádzkovateľom pohrebiska: FUNERAL &, spol. s r.o. a nájomcom C. G. bola uzatvorená zmluva o nájme hrobového miesta č. 14755 na dobu neurčitú a nájomné podľa VZN vo výške 20,00 Eur bolo uhradené s platnosťou od 28.10.2013 do 28.10.2023 (predplatené obdobie).

Na základe návrhu navrhovateľa doručeného súdu dňa 28.11.2013 okresný súd uznesením zo dňa 05.12.2013 pripustil zmenu žalobného návrhu, podľa ktorej sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporkyni strpieť odobratie urny s pozostatkami zomrelého O. J. uloženú na pohrebnom mieste č. BL 37/28/12 na Starom cintoríne v Žiline s tým, že navrhovateľ doc. O. J., akademický maliar, má právo urnu s pozostatkami zomrelého syna O. J. uložiť do hrobového miesta č. 15334 (predtým X1-V/1r./12m.) nachádzajúcom sa na Novom cintoríne v Žiline do 10 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

Prvostupňový súd citoval ust. § 2 písm. a), b), d), e), o), p), q), r), y), aa), ab), af), § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 písm. f), § 11 písm. j), k), § 19 ods. 7, 8 a 9 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v platnom znení (ďalej aj „zákon o pohrebníctve“) a konštatoval, že na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že spopolnené ľudské pozostatky O. J., nar. XX.X.XXXX, zomrelého v X. dňa XX.XX.XXXX, boli uložené do hrobového miesta č. 14755, na Starom cintoríne ktoré bolo prenajaté prenajímateľom Mesta Žilina, v zastúpení prevádzkovateľa pohrebiska: FUNERAL &, spol. s r.o., nájomkyni C. G. na dobu neurčitú. Navrhovateľ sa zmeneným návrhom na začatie konania domáhal, aby odporkyni bola uložená povinnosť strpieť odobratie urny s pozostatkami zomrelého O. J., uloženého na pohrebnom mieste č. BL 37/28/12 navrhovateľom - otcom zomrelého syna O. J. a umožniť navrhovateľovi uložiť pozostatky nebohého do hrobového miesta č. 15334 na Novom cintoríne. Nakladanie s ľudskými pozostatkami za účelom ich spopolnenia upravuje § 11 ods. 3 zákona o pohrebníctve. Podľa ust. § 11 ods. 3 písm. j/ je fyzická osoba - podnikateľ a právnická osoba, ktorá prevádzkuje krematórium povinná uložiť po spopolnení ľudských pozostatkov popol spolu so značkou obsahujúcou číslo záznamu o spopolnení v súlade s evidenciou vedenou podľa § 11 ods. 3 písm. b/ do pevne uzatvárateľnej urny a podľa § 11 ods. 3 pís. k/ je povinná vyzvať obstarávateľa pohrebu na prevzatie urny a vydať urnu s popolom obstarávateľovi pohrebu alebo ním písomne splnomocnenej osobe. Ukladanie ľudských pozostatkov a exhumáciu ľudských ostatkov uložených v hrobe (podľa § 2 písm. ab/ cit. zákona je hrob hrobové miesto, ktoré vzniklo vykopaním jamy

na uloženie rakvy s ľudskými pozostatkami alebo ľudskými ostatkami do zeme) upravuje zákon o pohrebníctve v § 19, podľa ktorého odseku 7 je možné ľudské ostatky exhumovať jednak a/ na príkaz sudcu alebo prokurátora alebo po b/ na žiadosť obstarávateľa pohrebu, alebo blízkej osoby, ak obstarávateľ pohrebu už nežije, alebo na žiadosť obce, ak bola obstarávateľom pohrebu. Podľa ust. § 2 písm. a/ cit. zákona je exhumácia vyňatie ľudských ostatkov z miesta, kde boli pochované a podľa § 2 písm. o/ pochovaním sa myslí okrem iného aj uloženie urny s popolom na pohrebisku. Žiadateľ podáva žiadosť o exhumáciu prevádzkovateľovi pohrebiska (§ 19 ods. 8 cit. zákona), na ktorom sú ľudské ostatky uložené. Podľa § 19 ods. 9 cit. zákona, ak prevádzkovateľ pohrebiska žiadosti podľa ods. 8 nevyhoví, rozhodne o nej súd.

Prvostupňový súd dospel k záveru, že pri rozhodovaní prejednávanej veci je potrebné aplikovať analógiou legis, čo sa týka dispozície so spolnotenými ľudskými ostatkami, ustanovenia § 19 ods. 7, 8 a 9 zákona o pohrebníctve, (ktoré upravuje len exhumáciu ľudských ostatkov uložených v hrobe - § 2 písm. a/, § 19 ods. 1 cit. zákona), keďže zákon o pohrebníctve neupravuje osobitne exhumáciu ľudských ostatkov uložených na urnovom mieste (§ 2 písm. y/ cit. zákona). Nakoľko v konaní bolo preukázané, že spolnené ľudské pozostatky nebohého O. J. boli uložené do urny, ktorá bola vydaná odporkyni a následne bola urna so spolnotenými ľudskými pozostatkami uložená do hrobového miesta č. BL 37/28/12, teda pozostatky nebohého O. J. boli pochované (§ 2 písm. o/ cit. zákona), je možné tieto exhumovať len na žiadosť obstarávateľa pohrebu alebo blízkej osoby (§ 19 ods. 7 písm. b/ cit. zákona), pričom túto žiadosť má žiadateľ podať prevádzkovateľovi pohrebiska, na ktorom sú ľudské ostatky uložené. V konaní bolo preukázané, že navrhovateľ žiadosť o exhumáciu, resp. o premiestnenie spolnotených ľudských ostatkov doteraz prevádzkovateľovi pohrebiska nepodal, a preto okresný súd konštatoval, že návrh na začatie konania bol podaný na súd predčasne. Až potom, ako prevádzkovateľ pohrebiska žiadosti navrhovateľa o exhumáciu nevyhoví, rozhodne o nej súd.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal navrhovateľke, ktorá mala vo veci plný úspech náhradu trov potrebných na účelné bránenie práva proti odporcovi, ktorý vo veci úspech nemal. Tieto trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia právneho zástupcu navrhovateľky účtované podľa ustanovení vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov v celkovej sume 246,80 Eur, presne vyčíslené a špecifikované v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktorú uložil navrhovateľovi zaplatiť odporkyni na účet jej právneho zástupcu (§ 149 ods. 1 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci okresného súdu na nové konanie. Žiadal, aby odvolací súd vec prejednal na pojednávaní za účasti obidvoch procesných strán a ich právnych zástupcov a v prípade, že odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdí, žiadal, aby odvolací súd pripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie v zmysle ust. § 238 ods. 3 O.s.p., pretože podľa jeho názoru ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Zároveň si uplatnil voči odporkyni náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania.

Uviedol, že prvostupňový súd neúplne zistil skutkový stav veci, ak počas konania neskúmal otázku, či navrhovateľ v súlade so zákonom č. 131/2010 Z. z. požiadal prevádzkovateľa alebo správcu pohrebísk o preloženie predmetnej urny s pozostatkami jeho syna O. J. z miesta uloženia odporkyňou, na miesto rodinnej hrobky. Jeho závery uvedené v napadnutom rozsudku sú preto predčasné. Navrhovateľ síce nežiadal o premiestnenie ostatkov pred podaním návrhu prevádzkovateľa pohrebiska, a to z dôvodu, že tieto ostatky sa nachádzali u odporkyne, ktorá až počas konania uložila ostatky syna navrhovateľa do svojho hrobového miesta. Okamžite ako sa navrhovateľ o tejto skutočnosti dozvedel, písomne požiadal firmu FUNERAL & spol. s. r. o., o preloženie resp. premiestnenie urny, a zároveň svoju žiadosť na odporúčanie prevádzkovateľa doručil aj na mestský úrad. Prevádzkovateľ mu na jeho žiadosť neodpovedal, avšak Mesto Žilina listom zo dňa 13.12.2013 odpovedalo, že na základe zmluvy o správe a údržbe pohrebísk má platne uzavretú zmluvu s firmou FUNERAL & spol. s. r. o.. Ani firma FUNERAL & spol. s. r. o., ani Mesto Žilina však oficiálny súhlas na premiestnenie neudal, ani toto premiestnenie nevykonali. Z uvedeného vyplýva, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti a dôkazy, ktoré nie vinou navrhovateľa neboli uplatnené. Okrem toho je daný odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.. Prvostupňový súd totiž opiera svoje rozhodnutie aj o judikát, a to uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 09.03.2006 sp. zn. 22Cdo 685/2005, pri ktorého podrobnom preskúmaní by dospel k záveru, že v danom prípade nejde o skutkovo a právne totožnú vec, s prejednávanou vecou. Odvolateľ súhlasí s tým, že ostatky (pozostatky zosnulých) nemôžu byť predmetom vlastníckych žalôb, ale určite môžu byť predmetom občianskoprávných vzťahov.

Navrhovateľ nežaluje, že je vlastníkom ostatkov syna O. J., ani netvrdí, že odporkyňa je ich vlastníčkou. Jedná sa o nakladanie s predmetnými ostatkami, ktoré môžu byť predmetom občianskoprávných vzťahov, a to tak z hľadiska rodinného, ako aj dedičského práva, ktoré je súčasťou občianskoprávných vzťahov a tiež s prihliadnutím na úpravu, ktorá sa nachádza v Občianskom zákonníku, ktorý neobsahuje konkrétnu pozitívnu právnu normu pre takýto prípad. Odvolateľ tiež zdôraznil, že dovolanie bolo Najvyšším súdom ČR v predmetnej veci odmietnuté z procesných dôvodov, a teda nie z nedostatku pozitívnej hmotnoprávnej úpravy. Rovnaká argumentácia odvolateľa sa týka aj ďalšieho použitého judikátu NS ČR sp. zn. 22Cdo/2773/2004. Vzhľadom na to, že ide o judikát cudzieho súdu, prvostupňový súd, nebol oprávnený predmetný právny názor prezentovaný v nich uplatňovať v súdnej veci, a týmito právnymi názormi nie je ani viazaný. Podľa názoru odvolateľa, pokiaľ konkrétny občianskoprávny vzťah nie je právne upravený v Občianskom zákonníku, prípadne v Zákone o rodine, súd sa mal zaoberať a posudzovať vec podľa ustanovení prvej časti prvej hlavy Občianskeho zákonníka v platnom znení, a sice v tom smere, či odporkyňa svoje práva obstarávateľa pohrebu využila v rozpore s dobrými mravmi, a či ďalším svojím konaním nezasiahla do práv a oprávnených záujmov navrhovateľa. Skutočnosti uvádzané účastníkmi v prvostupňovom konaní preukazujú, že navrhovateľ s odporkyňou (ako družkou zosnulého syna) konal v súlade s dobrými mravmi, vychádzajúc práve z jej blízkeho vzťahu k nebohému synovi. O tom svedčí aj e-mailová korešpondencia medzi účastníkmi, a tiež konanie odporkyne v priebehu súdneho konania, keď bez toho, že by vopred informovala navrhovateľa o uložení ostatkov do jej hrobového miesta, ich uloženie zrealizovala. Dohoda medzi účastníkmi bola totiž taká, že tak ostatky syna, ako aj jej ostatky budú uložené v rodinnej hrobke J.. Prvostupňový súd sa pri svojom rozhodovaní tiež nevysporiadal so skutočnosťou, či je v súlade s dobrými mravmi podmieňovať vydanie ostatkov syna otcovi tým, aby navrhovateľ (otec) vydal náhradný súhlas vôle v rámci nakladania s genetickým materiálom spoločnosťou ISCARE pri umelom oplodnení genetického materiálu odporkyne genetickým materiálom zosnulého syna. Odporkyňa sa nakoniec v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/285/2013 domáhala nahradenia vôle navrhovateľa súdom. Táto žaloba bola zamietnutá a konanie je aktuálne právoplatne skončené. Takýto postup navrhovateľky odvolateľ považuje za kupčenie, ktoré je nemorálne, neetické a v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí konštatoval, že ak niet konkrétnej špeciálnej právnej úpravy, použil pri rozhodovaní súdnej veci zákon č. 131/2010 Z. z. . Tento postup prvostupňového súdu však navrhovateľ namietal s tým, že sa jedná o verejnoprávnu normu, ktorá sa dotýka občanov, ktorá sama o sebe rieši verejný záujem a preto nemôže byť použitá na rozhodovanie právnych vzťahov medzi fyzickými osobami, najmä pokiaľ tieto vzťahy sú občianskeho - rodinného charakteru. Navyše, konanie odporkyne je v rozpore s dobrými mravmi aj v tom smere, že súdu klamala, pokiaľ tvrdila, že uloženie ostatkov nebohému O. J. bolo vykonané cirkevným obradom, čo vyvrátil navrhovateľ vyjadrením evanjelickej cirkvi a.v. Žilina. Okrem toho v danej veci boli dané odvolacie dôvody v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. b) a c) O.s.p.. Rozhodnutie prvostupňového súdu je totiž predčasné, pokiaľ bolo vydané bez výsluchu odporkyne, z ktorého by najmä z pohľadu skúmania dobrých mravov súd zistil a zabezpečil dôkaz, či jej konanie je/nie je v súlade s dobrými mravmi. Týmto postupom súdu bola navrhovateľovi a jeho právnenému zástupcovi odňatá možnosť konať pred súdom, keďže nemohol odporkyňu, ktorá nebola prítomná na pojednávaní, položiť otázky týkajúce sa veci samej. Právny zástupca prítom trval na vypočutí odporkyne, no okresný súd bez odôvodnenia jeho návrhu na výsluch odporkyne nevyhovел a vo veci predčasne rozhodol.

Navrhovateľ ku svojmu oprávnenému prostriedku pripojil svoju Žiadosť o premiestnenie urny adresovanú Mestskému úradu Žilina dňa 18.11.2013 a list Mesta Žilina č. 27007/2013-60977/2013-OŽP-Cis zo dňa 13.12.2013 označený ako Žiadosť o premiestnenie urny - odpoveď, ktoré okresnému súdu pred jeho rozhodnutím nepredložil.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Súčasne si uplatnila voči navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 83,89 Eur, ktoré riadne vyčíslila a v špecifikovala.

Uviedla, že okresný súd pri vydaní napadnutého rozhodnutia postupoval v súlade s platnou právnou úpravou Slovenskej republiky vzťahujúcou sa k predmetu konania. Správne pri rozhodovaní vychádzal z rozhodného právneho predpisu, ktorým je zákon č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov. Súd prvého stupňa správnosť aplikácie hmotného práva odôvodnil, pričom jeho odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obsahuje hodnotenie dôkazných prostriedkov. Záver odvolateľa o nesprávnej aplikácii hmotného práva preto neobstojí. Pokiaľ navrhovateľ vytýka prvostupňovému súdu, že neúplne zistil skutkový stav, keď počas konania neskúmal otázku, či navrhovateľ v súlade so zákonom o pohrebníctve požiadal prevádzkovateľa alebo správcu pohrebísk o preloženie predmetnej urny s pozostatkami syna z miesta uloženia odporkyňou na miesto rodinnej hrobky, odporkyňa poukázala

na výpoveď navrhovateľa na pojednávaní dňa 17.01.2014, keď na otázku súdu, či navrhovateľ urobil nejaké úkony za tým účelom, aby urna s ostatkami bola premiestnená do hrobu, ktorý sám pripravil, a ktorého nájomcom je navrhovateľ, navrhovateľ sám uviedol „Urobil som len tie písomné výzvy, aby mi bola urna poskytnutá“. Na otázku súdu, či za tým účelom oslovil prevádzkovateľa pohrebiska - cintorína navrhovateľ uviedol: „Nevidel som dôvod dôvod, pokiaľ nemám urnu k dispozícii.“ To znamená, že sám navrhovateľ vo svojej výpovedi v konaní uviedol, že prevádzkovateľovi cintorína žiadosť o preloženie urny nepodal. Pokiaľ táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi sporná, nebolo ju potrebné ani preukazovať. Ak aj navrhovateľ k odvolaniu predložil svoju Žiadosť o premiestnenie urny zo dňa 18.11.2013, tento dôkaz je v rozpore s jeho vyššie uvedenou výpoveďou o neexistencii žiadosti adresovanej prevádzkovateľovi cintorína. Zároveň s poukazom na ust. § 19 ods. 7 písm. b) zákona o pohrebničtvě, ľudské ostatky je možné exhumovať na žiadosť obstarávateľa pohrebu alebo blízkej osoby, ak obstarávateľ pohrebu už nežije, alebo na žiadosť obce, ak bola obstarávateľom pohrebu. Z uvedeného zákonného ustanovenia teda vyplýva, že jedinou osobou oprávnenou podať žiadosť o exhumáciu je obstarávateľ pohrebu, a teda jedine odporkyňa. Osoba obstarávateľa pohrebu nebola medzi účastníkmi sporná. Preto ani v prípade, ak otázka podania žiadosti navrhovateľa bola sporná, a navrhovateľ by tak uniesol predmetnou listinou svoje dôkazné bremeno, nemôže to mať žiaden vplyv na postup prevádzkovateľa cintorína, ktorý by takejto žiadosti nemohol vyhovieť, keďže ju nepodal obstarávateľ pohrebu. Námietka navrhovateľa, že prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil na judikátoch cudzích súdov, keď nebol oprávnený ich právny názor uplatňovať, v tomto spore nie je na mieste. Prvostupňový súd svoje rozhodnutie na týchto judikátoch totiž nepostavil. V odôvodnení rozsudku ich uviedol len ako jeden z argumentov odporkyne. Odporkyňa si uvedomuje, že judikáty, ktoré predložila nie sú v Slovenskej republike všeobecne právne záväzné. Sú však výkladovou pomôckou, ktorá môže napomôcť jednak k rýchlejšiemu vyriešeniu obdobného sporu, keďže sa danou témou už raz nejaký súd zaoberal, a jednak k zjednocovaniu rozhodovacej činnosti súdov, a teda aby v skutkovo a právne rovnakých veciach súdy nevydávali rozdielne rozhodnutia. V právnej vete rozhodnutia NS Českej republiky sp. zn. 22Cdo 685/2005 zo dňa 09.03.2006 je uvedené, že žalobe na vydanie rozhodnutia, ktoré sa týka nakladania s ostatkami pochovaných alebo spopolnených osôb nie je možné vyhovieť. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že išlo o obdobný prípad, ako v tomto konaní, v ktorom sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému - jeho synovi, povinnosť vydať žalobcovi urnu s ostatkami rodičov a manželky žalobcu. Dovolací súd zistil, že dovolanie nie je prípustné. Ďalej v odôvodnení konštatoval, že takéto žaloby sa neopierajú o žiadne ustanovenia občianskeho alebo súkromnoprávneho predpisu, ktorý by zakladal nárok pre určitú osobu blízku na premiestnenie ostatkov. Uplatnené právo nie je možné oprieť ani o ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, pretože aktom aplikácie práva (v danom prípade rozsudku) nie je možné konštituovať doteraz neexistujúcu povinnosť (viď nálezy Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 190/1994, I. ÚS 505/1999). Vo vzťahu k argumentácii navrhovateľa smerujúcej k očierneniu odporkyne a napadnutiu jej morálneho charakteru sa odporkyňa odmietla vyjadriť. Žiadny právny predpis ani obyčaj neuprednostňuje pokrvné väzby pred citovými väzbami, a tak nie je možné vyvodiť záver, že navrhovateľ ako otec zosnulého má „väčšie“ morálne právo rozhodovať o tom, kde budú uložené ostatky zosnulého, životného partnera odporkyne.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1,2 písm. b) O.s.p. preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. za použitia ust. § 156 ods. 3 O.s.p.) ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktorému predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam a prejednávaniu veci aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť týchto dôvodov, a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

Odvolacie námietky navrhovateľa odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

V prejednávanej veci sa navrhovateľ zmeneným návrhom na začatie konania domáhal, aby súd uložil odporkyňi povinnosť strpieť odobratie urny s pozostatkami zomrelého O. J. uloženého na pohrebnom mieste č. BL 37/28/2012 na Starom cintoríne v Žiline navrhovateľom - otcom zomrelého syna O. J., a umožniť navrhovateľovi uložiť pozostatky nebohého do hrobového miesta č. 15334 na Novom cintoríne v Žiline. V priebehu konania bolo preukázané, že spopolnené ľudské pozostatky O. J., nar. XX.XX.XXXX, zomrelého v X. dňa XX.XX.XXXX boli uložené do hrobového miesta č. 14755 (predchádzajúce č. hrobu č. BL 37/28/2012), ktoré boli prenajaté prenajímateľom Mesto Žilina, v zastúpení prevádzkovateľa pohrebiska: FUNERAL & spol. s r. o. nájomkyňi C. G. na dobu neurčitú. Prvostupňový súd právne aplikoval na prejednávajúcu vec ustanovenie § 19 ods. 7 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v platnom znení, z ktorých vyplýva, že ľudské ostatky je možné exhumovať za a) na príkaz sudcu alebo prokurátora, alebo za b) na žiadosť obstarávateľa pohrebu alebo blízkej osoby, ak obstarávateľ pohrebu už nežije, alebo na žiadosť obce, ak bola obstarávateľom pohrebu. Je nepochybné, že odporkyňa bola obstarávateľom pohrebu nebohého O. J., ktorá následne urnu s popolom zosnulého pochovala uložením urny s popolom na pohrebisku (§ 2 písm. o) citovaného zákona). Takéto ostatky nebohého je možné exhumovať len na žiadosť obstarávateľa pohrebu alebo blízkej osoby (§ 19 ods. 7 písm. b) zákona o pohrebníctve), pričom túto žiadosť má žiadateľ podať prevádzkovateľovi pohrebiska, na ktorom sú ľudské ostatky uložené (§ 19 ods. 8 zákona č. 131/2010). Navrhovateľ v konaní pred prvostupňovým súdom nepreukázal, že podal u prevádzkovateľa pohrebiska žiadosť o exhumáciu, resp. o premiestnenie spopolnených ľudských ostatkov jeho syna. Okresný súd preto postupoval správne, keď návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

Pokiaľ navrhovateľ pripojil ku svojmu oprávnenému prostriedku žiadosť o premiestnenie urny adresovanú Mestskému úradu v Žiline dňa 18.11.2013 a odpoveď Mesta Žilina zo dňa 13.12.2013 na túto žiadosť, z obsahu spisového materiálu nevyplýva, že by navrhovateľ v štádiu konania pred okresným súdom, tieto dôkazy označil alebo preložil. Navrhovateľ bol v konaní pred okresným súdom riadne poučený, že musí predložiť dôkazy, alebo ich musí označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, pretože na dôkazy predložené a označené neskôr súd neprihliada (§ 120 ods. 4 O.s.p.). S poukazom na princíp neúplnej apelácie vyjadrenej v ust. § 205a ods. 1 O.s.p., odvolací súd na tieto skutočnosti a dôkazy už nemohol prihliadať.

Podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci okresný súd postupoval v súlade s ust. § 132 O.s.p., podľa ktorého dôkazy súd vyhodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci.

Ani námietka odvolateľa, že súd vychádzal pri svojom rozhodnutí z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď aplikoval pri rozhodovaní veci judikáty Najvyššieho súdu Českej republiky nie je dôvodná. Okresný súd a svoje rozhodnutie na uvedených judikátoch nezaložil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia je nepochybné, že v súdnej veci súd I. stupňa vychádzal z platného zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v platnom znení, ktorý okrem iného, upravuje aj práva a povinnosti fyzických osôb, v súvislosti so zaobchádzaním s ľudskými pozostatkami a s ľudskými ostatkami, s prevádzkovaním pohrebnej služby, krematória, pohrebiska, s prevádzkovaním balzamovania a konzervácie ľudských pozostatkov (§ 1 cit. zákona).

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že odporkyňa bola na pojednávanie konané dňa 17.01.2014 predvolaná prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, ktorá predvolanie naň prevzala dňa 18.12.2013. Odporkyňa ospravedlnila svoju neúčasť na pojednávaní prostredníctvom svojej splnomocnenej zástupkyne z dôvodu pracovného zaneprázdnenia, a súhlasila s tým, aby súd vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti. Účasť na pojednávaní je právom účastníka, ktoré v súdnej veci odporkyňou nebolo využité. Odporkyňa nepožiadala súd z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, okresný súd preto postupoval správne a v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p., keď vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti odporkyne, za účasti jej splnomocneného zástupcu. Iný postup by viedol k nežiaducim prieťahom v konaní a bol by tiež v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. V žiadnom prípade už neprichádza do úvahy odňatie možnosti konať pred súdom vo vzťahu k procesnej protistrane t. j. k navrhovateľovi. Výsluch účastníka konania je iba jedným z dôkazných prostriedkov. Nevykonanie dôkazu výsluchom účastníka nie je postupom, ktorým by súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (viď judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovanú pod ZSP č. 26/2000). Navyše, s poukazom na vyjadrenia odporkyne podané v štádiu prípravy pojednávania je nepochybné, že predmetom tohto

konania bola iba otázka právna. Z uvedených dôvodov nemožno považovať napadnuté rozhodnutie okresného súdu za predčasné. Prvostupňový súd pri vyhlásení rozsudku vychádzal zo skutkového stavu zisteného v čase jeho vyhlásenia (§ 154 ods. 1 O.s.p.).

Krajský súd zdôrazňuje, že odlišné (subjektívne) hodnotenie vlastných argumentov navrhovateľom, resp. jeho neakceptovanie záverov okresného súdu nezakladá nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a nie je ani porušením práva na súdnu ochranu. Súčasťou tohto základného práva totiž nie je aj právo na procesný úspech. Inými slovami, nie je porušením práva na spravodlivý proces, ak súd nevyhoví procesnému alebo meritórnemu návrhu účastníka.

Odvolačný súd zároveň poznamenáva, že ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je možné aplikovať v prípade, že by súd svojím rozhodnutím mal konštituovať doteraz neexistujúcu povinnosť.

Ďalšie okolnosti uvádzané odvolateľom v jeho opravnom prostriedku vo vzťahu k odporkyni, ktorá podmieňovala vydanie urny navrhovateľovi jeho súhlasom s použitím genetického materiálu spoločnosti ISCAR, odvolací súd považoval z hľadiska rozhodovania prejednávanej veci za právne irelevantné.

Na základe konštatovaného odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. aj správne a presvedčivo odôvodnil.

Odvolačný súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania, ktorý plne zodpovedá zákonným ustanoveniam citovaným v napadnutom rozhodnutí.

Zároveň odvolací súd poznamenáva, že nepripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie, keďže z dôvodov uvedených vyššie vyplýva, že sa nejedná o otázku zásadného právneho významu, ktorá bola v tomto konaní riešená.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.. Navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný, a preto je povinný nahradiť odporkyni trovy, ktoré jej v súvislosti s týmto štádiom konania vznikli.

Úspešná odporkyňa si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania uplatnila, a to vo výške 83,89 Eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia jej advokátky, a to za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 04.06.2014 v sume 61,87 Eur účtovaný v súlade s ust. § 11 ods. 1 v spojení s § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci v znení neskorších predpisov, ku ktorému si uplatnila 1-krát režijný paušál v hodnote 8,04 Eur v súlade s ust. § 16 ods. 3 cit. vyhl. Nakoľko Advokátska kancelária Hagara-Hagarová s. r. o. je platcom DPH, (o čom priložila do spisu doklad o registrácii platiteľa DPH) zvyšuje sa súčet uvedených súm v celkovej čiastke 69,91 Eur o DPH vo výške 20%, t. j. o 13,99 Eur v súlade s ust. § 18 ods. 3 cit. vyhlášky.

Zároveň odvolací súd priznané trovy odvolacieho konania v celkovej sume 83,89 Eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, uložil navrhovateľovi zaplatiť na účet obchodnej spoločnosti, ktorá zastupovala odporkyňu v tomto konaní v súlade s ust. § 149 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.